

ສຶກສາຜົນກະທົບຂອງມາດຕະການທາງດ້ານການຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ

ຕໍ່ກັບການນຳເຂົ້າພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ

ວາດສະໜາ ຈັນທະນະສິນ¹ ແລະ ບິຍະ ວົງພິດ²

ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ສປປ ລາວ

¹ ຕິດຕໍ່ພົວພັນ:

ວາດສະໜາ ຈັນທະນະສິນ,
ພະແນກວິຊາການ, ຄະນະ
ເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ,
ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ເບີໂທ:
+856 20 5646 1777,
ອີແມວ:

chanthanasinhvadsana@gmail.com

² ພາກວິຊາການເງິນ - ການ

ທະນາຄານ, ຄະນະຄະນະເສດຖະສາດ
ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ,
ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:

ການສົ່ງບົດຄວາມ: 19 ກຸມພາ 2022
ປັບປຸງສຳເລັດ: 06 ພຶດສະພາ 2022
ການຕອບຮັບ: 09 ມິຖຸນາ 2022

ບົດຄັດຫຍໍ້

ປະຈຸບັນການເກັບພາສີອາກອນສິນຄ້ານຳເຂົ້າແມ່ນໄດ້ຫຼຸດລົງໃນທົ່ວໂລກ ແຕ່ມີ
ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບມາດຕະການທາງດ້ານການຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ (NTMs) ທີ່ກຳລັງເພີ່ມ
ຂຶ້ນ ເພາະມາດຕະການດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍມາເປັນເຄື່ອງມືທີ່ສຳຄັນໃນການກຳນົດການເຂົ້າ
ເຖິງຕະຫຼາດ. ດັ່ງນັ້ນ, ການສຶກສາຈຶ່ງມີຈຸດປະສົງເບິ່ງສະພາບລວມຂອງການປ່ຽນແປງ
ດ້ານການແຂ່ງ ຂັນຂອງການນຳເຂົ້າພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ພ້ອມດ້ວຍການ
ໜັງຕຽງຂອງດັດຊະນີຄວາມຖີ່ (FI) ແລະ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າ (CR) ຈາກການນຳ
ໃຊ້ NTMs ແລະ ສຶກສາຜົນກະທົບຂອງມາດຕະການທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ (FI & CR) ຕໍ່ກັບ
ການນຳເຂົ້າລະຫວ່າງປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ. ໂດຍການນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງຂອງ
Gravity ດ້ວຍວິທີ Fixed Effect ແລະ Random Effect. ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ
ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນໃນປີ 2019 ແມ່ນ 21.5 ສ່ວນ
ຮ້ອຍຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດຂອງອາຊຽນ ແລະ ການນຳເຂົ້າຂອງປະເທດສິງກະ
ໂປແມ່ນມີຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດ, ຮອງມາແມ່ນມາເລເຊຍໃນປີ 2019. ໃນຂະນະທີ່
ການນຳເຂົ້າຂອງປະເທດບຣູໄນ, ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍແມ່ນມີຂະໜາດນ້ອຍທີ່ສຸດ
ໃນບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຜະລິດຕະພັນທີ່ນຳເຂົ້າໃນປີ 2019
ຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນລະຫັດຜະລິດຕະພັນ HS 27, ລະຫັດ HS 85 ແລະ ລະຫັດ HS 84.
ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າສຳລັບການນຳເຂົ້າປະເຊີນກັບອັດຕາການເກີດ NTMs ສູງ
ກວ່າດັດຊະນີຄວາມຖີ່, ປະເທດສິງກະໂປມີການນຳເຂົ້າກັບທຸກປະເທດສະມາຊິກ
ອາຊຽນ ແລະ ສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າກໍ່ມີ NTMs ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ມາດຕະການ ໂດຍມີດັດຊະນີ
ຄວາມຖີ່ ແລະ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສູງທີ່ສຸດໃນຊ່ວງປີ 2014-2019, ຖັດມາແມ່ນ
ພະມ້າ ແລະ ປະເທດໄທນັບແຕ່ປີ 2017 ເປັນຕົ້ນໄປ. ຜົນການສຶກສາຍັງພົບວ່າ ປະເທດ
ຜູ້ນຳເຂົ້າມີຊາຍແດນຕິດກັບປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກ, ຜະລິດຕະພັນມວນລວມພາຍໃນປະ
ເທດຜູ້ສົ່ງອອກ ແລະ ຜູ້ນຳເຂົ້າທີ່ແທ້ຈິງ ມີຜົນກະທົບທາງບວກ ສ່ວນຕົວປ່ຽນໄລຍະທາງ
ລະຫວ່າງປະເທດຄູ່ຄ້າແມ່ນມີຜົນກະທົບທາງລົບ ແລະ ດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າທີ່ມີ
NTMs ມີຜົນກະທົບທາງບວກ ທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ມູນຄ່າການປ່ຽນແປງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງ
ປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ.

ຄຳສັບສຳຄັນ: ມາດຕະການທາງດ້ານການຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ, ດັດຊະນີຄວາມຖີ່
ແລະ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງ

The Impact of Non-Tariff Measures to Intra-Association of Southeast Asian Nations Import

Vadsana CHANTHANASINH¹ and Piya WONGPIT²

Faculty of Economics and Business Management, National University, Lao PDR

Abstract

Currently, import tariff reduced globally. NTMs are becoming an increasingly important tool in determining access to markets. Therefore, the objectives of this study are to examine an overview of changes in import competition within the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) member countries, the tuning of the Commodity Frequency Index with NTMs (FI), and the Coverage Ratio (CR) of goods in order to study the effects of non-tariff measures (FI and CR) on the imports among the ASEAN member states. By using Gravity Model with Fixed Effect and Random effect method use Log-Linear Model for analysis with STATA 15. The study showed that ASEAN members' import in 2019 is 21.5 percent of total ASEAN's import. Singapore's import is the largest in ASEAN, followed by Malaysia in 2019, while the imports of Brunei, Lao PDR and Cambodia are among the smallest sizes in the ASEAN member countries. In addition, the most of the list of products that were imported in 2019 were products code HS 27, code HS 85, and code HS 84. Coverages ratio (CR) for imports face higher NTMs incidence rates than the Frequency Index (FI), which affects at least one NTMs and Singapore has the highest frequency index and coverage ratio in the ASEAN member countries from 2014-2019 and followed by Myanmar and Thailand from 2017 onwards.

The results suggest a positive impact of the border trade, real GDP of exporter countries, real GDP of importer countries on the export while the negative impact of the distance between trading partners. The Frequency Index that have a positive impact on the import which affects the imports among the ASEAN member states.

Keywords: *NTMs, Gravity Model, Coverage ratio, and Frequency index*

¹**Correspondence:** *Vadsana CHANTHANASINH, Academic Affairs Division, Faculty of Economics and Business Management, National University of Laos, Tel: +856 20 5646 1777, Email: Chanthanasinhvadsana@gmail.com.*

²*Department of Finance and Banking, Faculty of Economics and Business Management, National University of Laos*

Article Info:

Submitted: Mar 19, 2022

Revised: May 06, 2022

Accepted: Jun 09, 2022

1. ພາກສະເໜີ

ການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມສະມາຄົມປະຊາຊາດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ຫຼື ອາຊຽນ (ASEAN) ແລະ ການສ້າງຕັ້ງປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ (AEC) ແມ່ນມີຂີດໝາຍສໍາຄັນໃນການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດພາກພື້ນໃນອາຊຽນ ເພື່ອຕ້ອງການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພູມມິພາກໃຫ້ເປັນອັນໜຶ່ງອັນດຽວກັນ, ເພື່ອຜັນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ ແລະ ສ້າງສະຖຽນລະພາບທາງເສດ ຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໃນພາກພື້ນ ເພື່ອເລັ່ງການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ຄວາມກ້າວໜ້າທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມື ຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ລວມທັງການຂະຫຍາຍການຄ້າ ແລະ ສຶກສາບັນຫາການຄ້າສິນຄ້າລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ການຍົກສູງບົດບາດຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ຊຶ່ງຜົນທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການຮ່ວມກຸ່ມດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເກີດການສ້າງປະລິມານການຄ້າລະຫວ່າງປະເທດສະມາຊິກດ້ວຍກັນໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ໃນຊ່ວງຫຼາຍປີມານີ້ ການເປີດກວ້າງໃນການຊື້ຂາຍດັ່ງກ່າວໄດ້ນໍາມາສູ່ຊຶ່ງຜົນກໍາໄລຈາກການແລກປ່ຽນ ແລະ ຈາກຄວາມຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ແຕ່ພາຍໃຕ້ມາດຕະການ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານນະໂຍບາຍການຄ້າທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍໃນການຄວບຄຸມ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ສິນຄ້າທີ່ນໍາເຂົ້ານັ້ນ ໄດ້ມາດຕະ ຖານສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ຄືຄວາມປອດໄພໃນຊີວິດຂອງຄົນ ແລະ ສັດ ກໍ່ຄືຜູ້ບໍລິໂພກ ຫຼື ຜູ້ຊົມໃຊ້ໃນປະເທດຂອງຕົນ ນໍາໄປສູ່ການໃຊ້ມາດຕະການສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມພືດ (Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS) ແລະ ມາດຕະການທີ່ກ່ຽວກັບສິ່ງກົດຂວາງທາງດ້ານເຕັກ ນິກຕໍ່ການຄ້າ (Technical Barriers to Trade: TBT). ຊຶ່ງທົ່ວໄປແລ້ວ ມາດຕະການ ແລະ ນະໂຍບາຍເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນເອີ້ນວ່າ: ມາດຕະການທາງດ້ານການຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ (Non-Tariff Measures, NTMs) (UNCTAD, 2018).

ອັດຕາພາສີຖືເປັນເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍທາງການຄ້າແບບດັ້ງເດີມ ຊຶ່ງປະຈຸບັນໂດຍສະເລ່ຍໄດ້ຫຼຸດລົງໃນທົ່ວໂລກ

ແມ່ນ ຕໍ່າກວ່າ 5% ໃນຂະນະທີ່ການກໍາໜົດໂກຕ້າ ແລະ ການອອກໃບອະນຸຍາດແບບບໍ່ອັດຕະໂນມັດແມ່ນມີໜ້ອຍລົງໃນປະຈຸບັນ (Cadot et al., 2012; Egger et al., 2015; Lamy, 2014; UNCTAD, 2013; WTO, 2012). ໂດຍມີຮູບແບບສັນຍາການຄ້າເສລີແບບໃໝ່ເກີດຂຶ້ນຊຶ່ງໄດ້ປ່ຽນຈຸດສຸມໄປສູ່ນະໂຍບາຍທາງອ້ອມທີ່ສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຄ້າໄດ້. ໃນປີ 2019 ສະຖານະການຂອງການເປີດເສລີທາງການຄ້າໄດ້ເຮັດໃຫ້ ASEAN+6 ມີການລົບລ້າງການເກັບພາສີອາກອນການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າໄດ້ເຖິງ 99% ແລະ ສໍາລັບບັນດາປະເທດ CLMV ແມ່ນຈຳກັດໄດ້ເຖິງ 97.7% ຂອງສິນຄ້າໃນ CEPT Inclusion List (IL) ແຕ່ໃນສ່ວນຂອງການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າເມື່ອທຽບກັບບັນດາປະເທດສະມາຊິກພາຍໃນ ASEAN ແມ່ນເຫັນວ່າ ສາມາດລົບລ້າງການເກັບພາສີອາກອນການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າໄດ້ທັງໝົດ 98.6% ຂອງ Tariff lines (www.asean.org). ແຕ່ໃນບັນດາຂົງເຂດນະໂຍບາຍທີ່ສໍາຄັນອີກຢ່າງໜຶ່ງກໍ່ຄື ມາດຕະການທາງດ້ານການຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ຊຶ່ງກໍາລັງເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ທຸກປະເທດໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ເພາະມາດຕະການດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍມາເປັນເຄື່ອງມືທີ່ສໍາຄັນຫຼາຍຂຶ້ນໃນການກໍາໜົດການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ໂດຍສະເພາະມາດຕະການ SPS ແລະ TBT ແມ່ນເປັນມາດຕະການທີ່ໄປຈຳກັດການນໍາເຂົ້າຕໍ່ປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ຈຳກັດການຄ້າໃຫ້ຫຼຸດລົງ, ເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນທາງການຄ້າເພີ່ມຂຶ້ນໄດ້ ແລະ NTMs ສາມາດເຮັດໃຫ້ເກີດການຂັດຂວາງການຄ້າ ຫຼື ການຫັນປ່ຽນການຄ້າ (Kee et al., 2009; Hoekman and Nicita, 2008, 2017; Essaji, 2008; UNCTAD, 2017; Staiger, 2015; Xiong and Beghin, 2014). ເນື່ອງຈາກຜູ້ສົ່ງອອກຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂຂອງປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ກໍາໜົດມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ຫຼື ເວົ້າອີກຢ່າງໜຶ່ງກໍ່ຄືມາດຕະການດັ່ງກ່າວຈະມີການນໍາໃຊ້ຫຼາຍໃນປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າ ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມບໍ່ສົມບູນຂອງຕະຫຼາດ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກມີການແຜ່ກະຈາຍ ຫຼື ນໍາເຂົ້າສິນຄ້າທີ່ຕໍ່າກວ່າມາດຕະຖານ, ຊຶ່ງ NTMs ເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງເລືອກປະຕິບັດ ເນື່ອງຈາກ

ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ກັບສິນຄ້າທັງພາຍໃນປະເທດ ແລະ ນຳເຂົ້າ. ດັ່ງນັ້ນ, ຖ້າມາດຕະການທີ່ກ່າວມານັ້ນ ຫາກມີຂໍ້ຈຳກັດໃນການຄ້າເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນກໍຈະເຮັດໃຫ້ຜິດກັບວັດຖຸປະສົງຂອງການເຂົ້າຮ່ວມກຸ່ມທາງເສດຖະກິດ. ນອກຈາກນີ້, ເມື່ອຜູ້ບໍລິໂພກໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກັບການບໍລິໂພກ ແລະ ຊົມໃຊ້ສິນຄ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານສະອາດ ປອດໄພ ເປັນມິດກັບສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (De Melo and Nicita, 2018; UNCTAD and World Bank, 2017). ເພື່ອປົກປ້ອງສຸຂະພາບຂອງຄົນສັດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງ ແວດລ້ອມຫຼາຍຂຶ້ນ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າສິນຄ້າຕ້ອງການປົກປ້ອງຜູ້ບໍລິໂພກພາຍໃຕ້ການຄ້າລະຫວ່າງກັນເກີດຂຶ້ນ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ NTMs ຕໍ່ກັບຄູ່ຄ້າ. ໂດຍປະຈຸບັນຖືໄດ້ວ່າເປັນສິ່ງກົດຂວາງດ້ານການຄ້າທີ່ສຳຄັນຫຼາຍກວ່າພາສີ (Carrère and De Melo, 2011) ແລະ ຍັງເຫັນວ່າ NTMs ເຮັດໃຫ້ປະລິມານການສົ່ງອອກຫຼຸດລົງ (Orawan, 2018; Kareem and Rau, 2018) ເພາະແຕ່ລະປະເທດຕ່າງຕ້ອງການປົກປ້ອງອຸດສາຫະກຳພາຍໃນປະເທດ ລວມເຖິງຄວບຄຸມປະລິມານການໄຫຼຂອງສິນຄ້າ. ເຫັນໄດ້ວ່າປະຈຸບັນຈຳນວນ NTMs ຫຼື ຂໍ້ຈຳກັດຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 86.81% ໃນປີ 2020. ແນວໃດກໍຕາມ, NTMs ຍັງສາມາດສົ່ງເສີມການຄ້າໄດ້ ເນື່ອງຈາກອາດບັງຄັບໃຫ້ຜູ້ສົ່ງອອກປະຕິບັດຕາມຂໍ້ຮຽກຮ້ອງດ້ານຄຸນນະພາບຜ່ານຂໍ້ກຳໜົດສະເພາະສິນຄ້າທີ່ໂດດເດັ່ນຄຸນນະພາບທີ່ດີກວ່າໃນສິນຄ້າຂອງຜູ້ສົ່ງອອກ, ປັບປຸງການຮັບຮູ້ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ, ຫຼຸດການແຂ່ງຂັນຈາກຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມ ໃນຄະນະດຽວກັນກໍເພີ່ມຄວາມຕ້ອງການຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າສຳລັບຜູ້ສົ່ງອອກທີ່ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳໜົດ. ເຊິ່ງສາມາດນຳໄປສູ່ສ່ວນແບ່ງຕະຫຼາດທີ່ສູງຂຶ້ນສຳລັບບໍລິສັດທີ່ລົງທຶນເພື່ອປະຕິບັດຕາມ ເພາະວ່າປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າສາມາດແຍກຄວາມແຕກຕ່າງຂອງສິນຄ້າ ທີ່ນຳເຂົ້າໃນຕະຫຼາດ (Thilmany & Barrett, 1997). ການປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານອາດຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດຂະໜາດໃຫຍ່

ໄດ້. Ghodsi (2018) ຍັງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຜົນກະທົບທາງບວກຂອງການບັງຄັບໃຊ້ TBTs ຕໍ່ກັບມູນຄ່າການນຳເຂົ້າ ແລະ ປະລິມານ. ພ້ອມນີ້, Baghdadi et al. (2019) ກ່າວວ່າ ການເພີ່ມຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການນຳເຂົ້າ ໂດຍມີ NTMs ສາມາດເຮັດໃຫ້ຈຳນວນບໍລິສັດແຂ່ງຂັນໃນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຫຼຸດລົງ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ບໍລິສັດທີ່ມີປະສິດທິພາບຫນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍກວ່າອອກຈາກຕະຫຼາດ. ຜົນກະທົບຂອງມູນຄ່າການນຳເຂົ້າແມ່ນຂ້ອນຂ້າງບໍ່ຊັດເຈນ ແລະ ຂຶ້ນກັບຄຸນລັກສະນະຂອງບໍລິສັດເຊັ່ນ: ຂະໜາດ, ບໍລິສັດທີ່ມີປະສິດທິພາບຫຼາຍທີ່ສຸດສາມາດປະຕິບັດຕາມ NTMs ໃນທີ່ສຸດອາດຈະເກັບກຳສ່ວນແບ່ງຕະຫຼາດທີ່ສູງຂຶ້ນ, ເຮັດໃຫ້ການນຳເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນ.

ການຄ້າສິນຄ້າໃນພາກພື້ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຊັດເຈນຈາກ USD 2 Trillion ໃນປີ 2010 ເປັນ USD 2.81 Trillion ໃນປີ 2019 ໃນການຄ້າຂອງອາຊຽນທັງໝົດ ແລະ ພາຍໃນເສດຖະກິດການຄ້າຂອງອາຊຽນແມ່ນມີຂະໜາດໃຫຍ່ຢູ່ໃນອັນດັບທີ 4 ຂອງໂລກ, ຢູ່ທີ່ 22.46% ໃນປີ 2019. ໂດຍມີສ່ວນແບ່ງຕະຫຼາດໃນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດພາຍໃນກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນໃນປີ 2019 ແມ່ນ 21.5% ຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດຂອງອາຊຽນ, ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງ ປະເທດສິງກະໂປ ແມ່ນມີຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດ, ດ້ວຍມູນຄ່າ USD 78,449.9 Million, ເທົ່າກັບ 26.1% ຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດພາຍໃນອາຊຽນ, ຕາມດ້ວຍປະເທດມາເລເຊຍ ຊຶ່ງມີສັດສ່ວນຂອງການນຳເຂົ້າຢູ່ທີ່ 16.5% ຄິດເປັນມູນຄ່າ USD 49,538.1 Million. ໃນຂະນະທີ່ການນຳເຂົ້າຂອງບຣູໄນ, ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ ກໍມີຂະໜາດນ້ອຍໃນສັດສ່ວນ 0.5%, 1.2% ແລະ 2.5% ຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດພາຍໃນອາຊຽນຕາມລຳດັບ (ASEAN secretariat, 2020).

ຈາກປະເດັນບັນຫາທີ່ກ່າວມານັ້ນ ຜູ້ຄົນຄ້າຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈຢາກລົງເລິກສຶກສາເບິ່ງການນຳເຂົ້າຂອງປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ເມື່ອມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າເຊັ່ນ: ມີທາງລົດໄຟ, ມີທາງດ່ວນ ແລະ ມີ

ການຄ້າຊາຍແດນເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຜົນກະທົບຂອງດັດຊະນີຄວາມຖີ່ແລະ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງດ້ານການນຳເຂົ້າຂອງມາດຕະການທາງດ້ານການຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີຕໍ່ກັບການຄ້າພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ຈະສາມາດຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ, ປອດໄຟ ແລະ ປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍການປະເມີນ ແລະ ວິເຄາະລະດັບຜົນກະທົບຈາກປັດໄຈດັ່ງກ່າວ ແລະ ການສຶກສາຄືນຄວ້າໃນໄລຍະຜ່ານມາທີ່ນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງ Gravity ໃນຂໍ້ມູນແບບ Panel ໃນບັນຫາດັ່ງກ່າວຂອງກໍລະນີປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນທັງໝົດແມ່ນຍັງມີຈຳກັດ ເນື່ອງຈາກການຄືນຄວ້າສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເນັ້ນຜົນກະທົບຂອງມາດຕະການທາງດ້ານການຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີໃນຮູບແບບພັນລະນາ. ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈຢາກຄືນຄວ້າໃນຫົວຂໍ້ດັ່ງກ່າວ.

ເພື່ອເປັນການເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນການຄືນຄວ້າວິໄຈຄັ້ງນີ້ ເປັນໄປຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ສະດວກຕໍ່ການຄືນຄວ້າວິໄຈກຸ່ມຜູ້ວິໄຈໄດ້ມີຈຸດປະສົງຂອງການຄືນຄວ້າຄື: 1) ສຶກສາສະພາບລວມຂອງການປ່ຽນແປງການແຂ່ງຂັນດ້ານການນຳເຂົ້າພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ແຕ່ປີ 2010-2019 ພ້ອມກັບປຽບທຽບດັດຊະນີຄວາມຖີ່ ແລະ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າຂອງການນຳເຂົ້າຕາມ NTMs ໃນບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ແລະ 2) ສຶກສາຜົນກະທົບຂອງມາດຕະການທາງດ້ານການຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ (FI ແລະ CR) ຕໍ່ກັບການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ອຸປະກອນ

ການຄັດເລືອກພື້ນທີ່ໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນມີສອງແບບປະສົມ ລະຫວ່າງຂໍ້ມູນພາກຕັດຂວາງ (Cross Section Data) ກັບຂໍ້ມູນອະນຸກົມເວລາ (Time Series Data) ເປັນຂໍ້ມູນແບບ Panel Data ໂດຍເລືອກມູນຄ່າການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ASEAN, ພ້ອມດ້ວຍດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າ ແລະ

ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າທີ່ມີ NTMs. ຂໍ້ມູນທີ່ນຳມາໃຊ້ເປັນຂໍ້ມູນລາຍປີ ແຕ່ປີ 2014 - 2019 ຊຶ່ງມີຈຳນວນ 6 ປີ ໃນແຕ່ລະຂໍ້ມູນຂອງສະມາຊິກອາຊຽນທີ່ມີການຄ້າຕໍ່ກັນຄື 10 ປະເທດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຳນວນກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດທີ່ໃຊ້ໃນການວິເຄາະຈຶ່ງເທົ່າກັບ 540 ຕົວຢ່າງ ໃນລະຫັດສິນຄ້າທີ່ລະດັບ 6 ຕົວເລກຂອງລະບົບ Harmonized System (HS). ໂດຍມີຂັ້ນຕອນໃນການໄຈ້ແຍກຂໍ້ມູນ ຊຶ່ງເອົາສະເພາະແຕ່ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າຂອງແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ແລະ ຊອກຫາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສິນຄ້າ ທີ່ບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ໄດ້ກຳໜົດ NTMs ໃຫ້ກັບ ຄູ່ຄ້າ ຕາມມາດຕະການຄວບຄຸມການຄ້າຂອງ UNCTAD-TRAINNS ໃນລະຫັດສິນຄ້າທີ່ລະດັບ 6 ຕົວເລກຂອງລະບົບ HS ເຊັ່ນກັນ ເພື່ອນຳຂໍ້ມູນທັງສອງມາຈັບຄູ່ກັນຕາມລະຫັດສິນຄ້າ ເພື່ອທີ່ຈະຊອກຫາວ່າ ມີຈັກລະຫັດສິນຄ້າທີ່ໄດ້ນຳເຂົ້າ ແລະ ບໍ່ໄດ້ນຳເຂົ້າ ພ້ອມດ້ວຍມູນຄ່າການນຳເຂົ້າທີ່ມີ NTMs ຊຶ່ງເປັນຂໍ້ກຳໜົດເງື່ອນໄຂທີ່ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຖ້າຕ້ອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າດັ່ງກ່າວຈາກປະເທດຄູ່ຄ້າ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ນຳຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ໃນຮູບແບບສະຖິຕິໄປຄິດໄລ່ ເພື່ອຊອກຫາຄ່າ FI ແລະ CR. ໂດຍການຄິດໄລ່ຫາຈຳນວນໃນແຕ່ລະໆ ລະຫັດສິນຄ້າທີ່ມີການນຳເຂົ້າ ແລະ ບໍ່ໄດ້ນຳເຂົ້າທີ່ມີ NTMs ທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຫຼື ຫຼາຍກວ່າ 1 ມາດຕະການ ທີ່ປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າເປັນຜູ້ກຳໜົດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາຂອງຄ່າ FI ສຳລັບການຄິດໄລ່ມູນຄ່າໃນແຕ່ລະໆລະຫັດສິນຄ້າທີ່ມີການນຳເຂົ້າ ແລະ ບໍ່ໄດ້ນຳເຂົ້າ ແຕ່ມີ NTMs ທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຫຼື ຫຼາຍກວ່າ 1 ມາດຕະການ ທີ່ປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າເປັນຜູ້ກຳໜົດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາຂອງຄ່າ CR.

ໂດຍມີສູດຄິດໄລ່ຄວາມໜ້າແໜ້ນ ຫຼື ດັດຊະນີຄວາມຖີ່ :
$$FI_{ist} = \frac{\sum D_{ist}^{List}}{\sum I_{ist}} \quad (1)$$

FI_{ist} ໝາຍເຖິງ ດັດຊະນີຄວາມຖີ່ ແລະ ຈະຄິດໄລ່ສຳລັບແຕ່ລະປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າ (i) ທີ່ລະດັບສິນຄ້າ (s) ນະເວລາ (t).

D_{ist} ໝາຍເຖິງຕົວປ່ຽນຫຸ່ນ (Dummy) ຂອງ ສິນຄ້າທີ່ມີການນຳເຂົ້າ ແລະ ມີ NTMs ໂດຍປະເທດຜູ້ນຳ ເຂົ້າໃນ ສິນຄ້າ (s) ໃນເວລາ (t)

I_{ist} ໝາຍເຖິງຕົວປ່ຽນຫຸ່ນ (Dummy) ທີ່ມີການ ນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກປະເທດຄູ່ຄ້າໂດຍປະເທດ (i) ໃນລະດັບ ສິນຄ້າ (s) ນະເວລາ (t)

$\sum D_{ist} I_{ist}$ ໝາຍເຖິງຈຳນວນຕົວເລກລວມຂອງ ການນຳເຂົ້າຜະລິດຕະພັນໂດຍປະເທດຄູ່ຄ້າທີ່ປະເຊີນ NTMs ພາຍໃນແຕ່ລະສິນຄ້າ (s) ນະເວລາ (t).

$\sum I_{ist}$ ໝາຍເຖິງຈຳນວນຕົວເລກລວມຂອງການນຳ ເຂົ້າຜະລິດຕະພັນທັງໝົດ ໂດຍປະເທດຄູ່ຄ້າພາຍໃນແຕ່ລະ ສິນຄ້າ (s) ນະເວລາ (t).

ສຸດຄິດໄລ່ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງ : $CR_{ist} = \frac{\sum D_{ist} M_{ist}}{\sum M_{ist}}$ (2)

CR_{ist} ໝາຍເຖິງອັດຕາການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈະຄິດ ໄລ່ສຳລັບແຕ່ລະປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າ (i) ທີ່ລະດັບໝວດສິນຄ້າ (s) ນະເວລາ (t)

D_{ist} ໝາຍເຖິງຕົວປ່ຽນຫຸ່ນ (Dummy) ທີ່ມີການ ນຳເຂົ້າຜະລິດຕະພັນໂດຍປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າ ແລະ ມີ NTMs ໃນສິນຄ້າ (s) ໃນເວລາ (t)

M_{ist} ໝາຍເຖິງມູນຄ່າການນຳເຂົ້າລວມຂອງສິນຄ້າ (s) ໂດຍປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າ (i) ນະເວລາ (t).

$\sum D_{ist} M_{ist}$ ໝາຍເຖິງມູນຄ່າການນຳເຂົ້າມວນ ລວມ ໂດຍປະເທດຄູ່ຄ້າທີ່ປະເຊີນ NTMs ພາຍໃນແຕ່ລະ ສິນຄ້າ (s) ນະເວລາ (t).

$\sum M_{ist}$ ໝາຍເຖິງມູນຄ່າການນຳເຂົ້າຜະລິດຕະພັນ ທັງໝົດສຳລັບປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າ (i) ພາຍໃນແຕ່ລະສິນຄ້າ (s)

2.2 ວິທີການສຶກສາ

ການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການແບບພັນລະນາ ເພື່ອວິເຄາະການປ່ຽນແປງ ດ້ານມູນຄ່າການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ຂອງສະມາຊິກອາຊຽນທີ່ມີການຄ້າຕໍ່ກັນໂດຍແຍກຕາມປະ ເພດສິນຄ້າຫຼັກ ພ້ອມທັງອະທິບາຍເປີເຊັນ ການປ່ຽນແປງ

ຂອງດັດ ຊະນິດວາມຖີ ແລະ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າ ຈາກການນຳໃຊ້ NTMs. ສຳລັບການປະເມີນ ແລະ ວິເຄາະ ຜົນກະທົບຂອງດັດຊະນິດວາມຖີ ແລະ ອັດຕາການຄຸ້ມ ຄອງສິນຄ້າຕາມ NTMs ຕໍ່ກັບການນຳເຂົ້າພາຍໃນປະເທດ ສະມາຊິກອາຊຽນ. ໂດຍວິທີການສຶກສາແບບປະລິມານ ເພື່ອນຳໃຊ້ເສດຖະມິຕິເຂົ້າໃນການວິເຄາະຄ່າສຳປະສິດດ້ວຍ ວິທີ Fixed Effect ແລະ Random effect Model ໂດຍ ຮູບແບບ Log-Linear ແລະ ນຳໃຊ້ໂປແກມ STATA 15. ໂດຍກຳນົດຄ່າລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິແມ່ນ

*Prob ≤ 0.1 **Prob ≤ 0.05

ການສ້າງແບບຈຳລອງເພື່ອສຶກສາຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ ແມ່ນສາມາດໃຊ້ກັບສົມຜົນຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນໄດ້ (Multi- ple Regression) ດ້ວຍແບບຈຳລອງຂອງ Gravity ແລະ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ໃນການສຶກສາຜ່ານມາ ຊຶ່ງສາມາດອ້າງອີງໄດ້ ຈາກບົດຂອງ Ghodsi (2018); Anne et al. (2008); Nogues et al. (1989); Orawan (2010); Akbar et al. (2013) ແລະ Mussa & Ramakrishna (2018) ເຂົ້າໃນການທົດສອບຜົນຂອງການສຶກສາດັ່ງກ່າວ. ຊຶ່ງ ສາມາດຂຽນເປັນຮູບແບບຂອງສົມຜົນໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$RIM_{ijt} = f(RGDP_{it}, RGDP_{jt}, D_{ij}, Tarif_{it}, RER_t, DBT_{ij}, FI_{it}, CR_{it}) \quad (3)$$

i : ແທນໃຫ້ປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າ

j : ແທນໃຫ້ປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກ (ປະເທດຄູ່ຄ້າ)

t : ເວລາ

ສາມາດຂຽນເປັນສົມຜົນຮູບແບບຄວາມສຳພັນໃນ ແບບ Log-linear ໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\begin{aligned} \ln(RIM_{ijt}) = & \beta_0 + \beta_1 \ln(RGDP_{it}) \\ & + \beta_2 \ln(RGDP_{jt}) + \beta_3 \ln(D_{ij}) \\ & + \beta_4 \ln(Tarif_{it}) + \beta_5 \ln(RER_t) \\ & + \beta_6 \ln(DBT_{ij}) + \beta_7 \ln(FI_{it}) + \varepsilon_{ijt} \end{aligned} \quad (4)$$

$$\begin{aligned} \ln(RIM_{ijt}) = & \beta_0 + \beta_1 \ln(RGDP_{it}) \\ & + \beta_2 \ln(RGDP_{jt}) + \beta_3 \ln(D_{ij}) \\ & + \beta_4 \ln(Tarif_{it}) + \beta_5 \ln(RER_t) \\ & + \beta_6 \ln(DBT_{ij}) + \beta_7 \ln(CR_{it}) + \varepsilon_{ijt} \end{aligned} \quad (5)$$

ຕາຕະລາງທີ 1: ອະທິບາຍຄວາມໝາຍຕົວປ່ຽນໃນແບບຈຳລອງ.

ຕົວປ່ຽນ	ຄວາມໝາຍຕົວປ່ຽນ	ການວັດແທກ	ຄວາມສຳພັນ	ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ
ຕົວປ່ຽນຕາມ				
$\ln(RIM_{ijt})$	ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທີ່ແທ້ຈິງຂອງປະເທດ (i) ຈາກປະເທດຄູ່ຄ້າ (j) ໃນເວລາ t	USD		
ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ				
$\ln(RGDP_{it})$	ຜະລິດຕະພັນມວນລວມທີ່ແທ້ຈິງພາຍໃນປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າໃນເວລາ t	USD	+	Orawan (2010); Anne et al. (2008)
$\ln(RGDP_{jt})$	ຜະລິດຕະພັນມວນລວມທີ່ແທ້ຈິງພາຍໃນປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກໃນເວລາ t	USD	+	Orawan (2010)
$\ln(D_{ij})$	ໄລຍະທາງລະຫວ່າງປະເທດຄູ່ຄ້າ	Km	-	Akbar et al. (2013); Anne et al. (2008), Mussa & Ramakrishna (2018)
$Tarif_{it}$	ອັດຕາພາສີສິນຄ້ານຳເຂົ້າຂອງປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າໃນເວລາ t	%	-	Ghods (2018); Anne et al. (2008); Mussa & Ramakrishna (2018)
DBT_{ij}	ປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າມີຊາຍແດນຕິດກັບປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກ	1 = ມີ 0 = ບໍ່ມີ	+	Akbar et al. (2013); Anne et al. (2008)
$\ln(RER_t)$	ອັດຕາແລກປ່ຽນໃນເວລາ t	LCU/\$	-	Orawan (2010)
FI_{it}	ດັດຊະນີຄວາມຖີ່ໃນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃຕ້ NTMs ໃນເວລາ t	%	-	Ghods (2018); Nogues et al. (1989); Orawan (2010); Anne et al. (2008); Kareem & Rau (2018)
CR_{it}	ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງການນຳເຂົ້າພາຍໃຕ້ NTMs ໃນເວລາ t	%	-	
$\beta_{0,1,2,3,4,5,6,7}$	ຄ່າສຳປະສິດ			ε_{jit} ຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສັງລວມໂດຍກຸ່ມຜູ້ສຶກສາ, 2022.

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

ສ່ວນແບ່ງຕະຫຼາດ ໃນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນໃນປີ 2019 ແມ່ນ 21.5% ຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດຂອງອາຊຽນ ແລະ ການນຳເຂົ້າ

ສິນຄ້າຂອງ ປະເທດສິງກະໂປ ແມ່ນມີຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດ, ດ້ວຍມູນຄ່າ USD 78,449.9 Million ເທົ່າກັບ 26.1% ຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດພາຍໃນກຸ່ມອາຊຽນໃນປີ 2019. ຕາມດ້ວຍປະເທດມາເລເຊຍ ຊຶ່ງມີສັດສ່ວນຂອງ

ການນຳເຂົ້າເທົ່າກັບ 16.5% ຄິດເປັນມູນຄ່າ USD 49,538.1 Million. ໃນຂະນະທີ່ການນຳເຂົ້າຂອງບຣູໄນ, ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ ແມ່ນມີຂະໜາດນ້ອຍ ໃນສັດສ່ວນ 0.5%, 1.2% ແລະ 2.5% ຕາມລຳດັບ ຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດພາຍໃນກຸ່ມອາຊຽນ (ເບິ່ງຮູບພາບທີ 1)

ພ້ອມນີ້, ໃນ 10 ລາຍການສິນຄ້າທີ່ມີການນຳເຂົ້າຫຼາຍທີ່ສຸດພາຍໃນ 10 ປະເທດອາຊຽນ ດ້ວຍລະຫັດລະດັບ 2 ຕົວເລກ (2-digit HS Code) ໃນປີ 2019 ແມ່ນມີການນຳເຂົ້າເທົ່າກັບ USD 300,292.4 Million ເມື່ອທຽບກັບປີ 2018 ເຫັນວ່າຫຼຸດລົງ USD 3,986.4 Million ແຕ່ກວມເອົາ 21.6% ຂອງ 10 ລາຍການສິນຄ້າທີ່ມີການນຳເຂົ້າຫຼາຍໃນອາຊຽນທັງໝົດ. ໃນນີ້ຈະຍົກໃຫ້ເຫັນໃນ 3 ອັນດັບທຳອິດຄື: ລະຫັດ 27 HS ທີ່ມີມູນຄ່າສູງເຖິງ USD 65,544.0 Million ກວມເອົາ 21.8%, ຮອງລົງມາລະຫັດ 85 HS ມີມູນຄ່າເທົ່າກັບ USD 65,296.0 Million ກວມເອົາ 21.7% ແລະ ລະຫັດ 84 HS ມີມູນຄ່າເທົ່າກັບ USD 28,114.9 Million ກວມເອົາ 9.4% ທຽບໃສ່ 10 ລາຍການສິນຄ້າທີ່ມີການນຳເຂົ້າຫຼາຍສຸດພາຍໃນ 10 ປະເທດສະມາຊິກ.

ດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າເປັນການວັດແທກເພື່ອຫາເບີເຊັ່ນຂອງສິນຄ້າທີ່ມີການນຳເຂົ້າ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ NTMs ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງລາຍການສິນຄ້າທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຊຶ່ງປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳໜົດ ທີ່ທາງປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າວາງອອກ ເພື່ອຕ້ອງການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້ານຳເຂົ້າໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ. ໂດຍຕົວຊີ້ວັດດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າທັງໝົດໃນລະດັບ HS 6 ຕົວເລກ ແຕ່ປີ 2014 - 2019 ມີການປ່ຽນແປງສູງທີ່ສຸດເທົ່າກັບ 1 ນັ້ນຄືປະເທດຟິລິບປິນທີ່ນຳເຂົ້າຈາກ ສປປ ລາວ ແລະ ບໍ່ມີການປ່ຽນແປງເລີຍເທົ່າກັບ 0 ເຊັ່ນ ສປປ ລາວ. ຈາກການຄິດໄລ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຕົວຊີ້ວັດດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າທັງໝົດທີ່ມີການນຳເຂົ້າ ຂອງແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ໂດຍອັນດັບທີ 1 ແມ່ນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກ ປະເທດສິງກະໂປ ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ສິນ

ຄ້າທີ່ສົ່ງອອກມາຈາກປະເທດດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳໜົດເງື່ອນໄຂທີ່ທາງປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າກຳໜົດ ແລະ ຖືເປັນສິນຄ້າທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານຢ່າງໜ້ອຍມີ 1 NTMs ໃນສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາ, ຍົກເວັ້ນ ສປປ ລາວ ບໍ່ໄດ້ມີການນຳເຂົ້າສິນຄ້າໃດເລີຍທີ່ມີ NTMs ຈາກ ປະເທດສິງກະໂປ, ຊຶ່ງດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຕໍ່າສຸດສະເລ່ຍປະມານ 0.19% ຂອງປະເທດກຳປູເຈຍ ທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກ ປະເທດສິງກະໂປ, ຮອງລົງມາທີ່ມີດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຕໍ່າສະເລ່ຍປະມານ 0.57% ແລະ 0.97% ຂອງປະເທດຟິລິບປິນ ແລະ ຫວຽດນາມ ຕາມລຳດັບ ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນໄປສູງສຸດໂດຍສະເລ່ຍຮອດປະມານ 48.62% ແລະ 4.79% ຂອງປະເທດພະມ້າ ແລະ ບຣູໄນ ທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກ ປະເທດສິງກະໂປ ຕະຫຼອດໄລຍະ 6 ປີຜ່ານມາ (ປີ 2014 - 2019). ອັນດັບທີ 2 ແມ່ນສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກ ປະເທດໄທ ໂດຍມີດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຕໍ່າສຸດສະເລ່ຍປະມານ 0.08% ຂອງປະເທດກຳປູເຈຍ, ຮອງລົງມາແມ່ນສະເລ່ຍປະມານ 0.84% ແລະ 1.39% ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ອິນໂດເນເຊຍ, ຕາມລຳດັບ. ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນໄປສູງສຸດໂດຍສະເລ່ຍຮອດປະມານ 33.35% ແລະ 26.58% ຂອງ ປະເທດສິງກະໂປ ແລະ ພະມ້າ, ຕາມລຳດັບ. ເພື່ອເຫັນໄດ້ເຖິງສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າໄດ້ມາດຕະຖານສະອາດປອດໄພ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອັນດັບທີ 3 ແມ່ນສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກປະເທດຟິລິບປິນ ຊຶ່ງມີດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຕໍ່າສຸດສະເລ່ຍປະມານ 0.65% ແລະ 0.68% ຂອງປະເທດກຳປູເຈຍ ແລະ ຫວຽດນາມ, ຕາມລຳດັບ. ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນໄປສູງສຸດໂດຍສະເລ່ຍຮອດປະມານ 63.66 % ແລະ 40.53% ຂອງປະເທດພະມ້າ ແລະ ສິງກະໂປ, ຕາມລຳດັບ. ຍົກເວັ້ນ ສປປ ລາວ ບໍ່ໄດ້ມີການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກປະເທດຟິລິບປິນ ເລີຍຕາມມາດຕະການດັ່ງກ່າວ.

ສຳລັບອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າຖືກນຳມາໃຊ້ເພື່ອອະທິບາຍເຖິງມູນຄ່າສິນຄ້າໃນການນຳເຂົ້າທີ່ມີມາດຕະການຂອງຄວາມສຳຄັນຂອງ NTMs. ໂດຍອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າສຳລັບການນຳເຂົ້າໃນລະດັບ HS 6 ຕົວເລກ ແຕ່ປີ 2014 -2019 ມີການປ່ຽນແປງສູງທີ່ສຸດເທົ່າກັບ 1 ນັ້ນຄື

ປະເທດຟີລິບປິນທີ່ນຳເຂົ້າຈາກ ສປປ ລາວ ແລະ ປະເທດ ສິງກະໂປທີ່ນຳເຂົ້າຈາກກຳປູເຈັຍ ແລະ ສປປ ລາວ ແລະ ບໍ່ມີການປ່ຽນແປງເລີຍເທົ່າກັບ 0 ເຊັ່ນ ສປປ ລາວ, ກຳປູເຈັຍ ແລະ ພະມ້າ ກັບການນຳເຂົ້າຂອງບາງປະເທດສະມາຊິກໃນ ບາງປີ. ຈາກການຄິດໄລ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າສຳລັບການນຳເຂົ້າຂອງແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ອາຊຽນໃນອັນດັບທີ 1 ແມ່ນສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກ ປະເທດໄທ ທີ່ມີການຄຸ້ມຄອງຈາກ NTMs ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ລາຍການ ໂດຍມີອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າຕ່ຳສຸດສະເລ່ຍ ປະມານ 0.7% ຂອງປະເທດກຳປູເຈັຍ, ຮອງລົງມາແມ່ນ ສະເລ່ຍປະມານ 0.94% ແລະ 1.99% ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ, ຕາມລຳດັບ. ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນໄປສູງສຸດ ໂດຍສະເລ່ຍຮອດປະມານ 93.94% ແລະ 74.03% ຂອງ ປະເທດສິງກະໂປ ແລະ ພະມ້າ, ຕາມລຳດັບ. ອັນດັບທີ 2 ແມ່ນສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກ ປະເທດຟີລິບປິນ ໂດຍມີອັດຕາ ການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າຕ່ຳສຸດສະເລ່ຍປະມານ 0.74% ຂອງ ປະເທດອິນໂດເນເຊຍ ແລະ ຫວຽດນາມ, ຮອງມາແມ່ນ ສະເລ່ຍປະມານ 1.39% ຂອງ ປະເທດມາເລເຊຍ ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນໄປສູງສຸດໂດຍສະເລ່ຍຮອດປະມານ 99.95% ແລະ 77.03% ຂອງ ປະເທດພະມ້າ ແລະ ສິງກະໂປ, ຕາມລຳດັບ. ແລະ ອັນດັບທີ 3 ແມ່ນສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາ ຈາກປະເທດພະມ້າ ຊຶ່ງມີດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຕ່ຳສຸດສະເລ່ຍ ປະມານ 0.04% ແລະ 4.15% ຂອງປະເທດຫວຽດ ນາມ ແລະ ໄທ, ຕາມລຳດັບ. ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນໄປສູງສຸດໂດຍ ສະເລ່ຍຮອດປະມານ 92.68%, 84.65% ແລະ 84.02% ຂອງ ປະເທດຟີລິບປິນ, ບຣູໄນ ແລະ ສິງກະໂປ, ຕາມລຳດັບ. ຍົກເວັ້ນ ສປປ ລາວ ບໍ່ໄດ້ມີການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກປະເທດ ຟີລິບປິນ ແລະ ປະເທດກຳປູເຈັຍ ບໍ່ໄດ້ມີການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ຈາກປະເທດພະມ້າເລີຍຕາມມາດຕະການດັ່ງກ່າວ. ເຖິງ ແມ່ນວ່າອັດຕາການຄຸ້ມຄອງຈະຖືກນຳໃຊ້ແທນດັດຊະນີ ຄວາມຖີ່ໃນການວັດແທກ ຄວາມໜ້າແໜ້ນຂອງການນຳໃຊ້ NTMs ຊຶ່ງສາມາດສັງເກດເຫັນວ່າ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງ ສິນຄ້າສຳລັບການນຳເຂົ້າແມ່ນປະເຊີນກັບອັດຕາການເກີດ

NTMs ສູງກວ່າດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງ NTMs ຊຶ່ງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມາດຕະການມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະເນັ້ນໄປ ທີ່ສິນ ຄ້າທີ່ມີການຄ້າຂາຍກັນຫຼາຍ ແລະ ເມື່ອທຽບກັນທັງ 10 ປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນເຫັນວ່າ ປະເທດສິງກະໂປມີ ການນຳເຂົ້າກັບທຸກປະເທດອາຊຽນ ແລະ ສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າກໍ່ ມີ NTMs ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ມາດຕະການ ໂດຍມີດັດຊະນີ ຄວາມຖີ່ ແລະ ອັດ ຕາການຄຸ້ມຄອງສູງທີ່ສຸດໃນປີ 2014 - 2019, ຖັດມາແມ່ນ ພະມ້າ ໂດຍບໍ່ມີການນຳເຂົ້າຈາກ ຫວຽດນາມ ແລະ ປະເທດໄທນັບແຕ່ປີ 2017 ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການວິເຄາະແບບຈຳລອງ Gravity ໂດຍຮູບແບບ Log-Linear ດ້ວຍວິທີ Fixed Effect ແລະ Random Effect Model ໃນສົມຜົນ (4) ແລະ (5) ຕາມລຳດັບ. ເພື່ອຫາມາດຕະການທາງດ້ານການຄ້າທີ່ບໍ່ ແມ່ນພາສີຕໍ່ກັບການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກ ອາຊຽນເຫັນໄດ້ວ່າ: ຕົວປ່ຽນທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ໂດຍຜ່ານການທົດສອບ ມີ 4 ປັດໄຈຄື: ປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າມີຊາຍແດນຕິດກັບປະເທດ ຜູ້ສົ່ງອອກ (DBT_{ij}) ເມື່ອທັງສອງປະເທດມີຊາຍແດນ ຮ່ວມກັນແມ່ນຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງໃນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ຂອງປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນຫຼາຍຂຶ້ນ ເມື່ອທຽບໃສ່ກໍລະ ນີທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັນເທົ່າກັບ 2.5275% ໃນສົມຜົນ (4) ແລະ 1.1002% ໃນສົມຜົນ (5) ດ້ວຍລະດັບຄວາມ ສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 1%. ສ່ວນຕົວປ່ຽນຜະລິດຕະພັນມວນ ລວມພາຍໃນປະເທດ ຜູ້ສົ່ງອອກທີ່ແທ້ຈິງ $\ln(RGDP_{jt})$ ຖ້າ $\ln(RGDP_{jt})$ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະເຮັດໃຫ້ມີຜົນຕໍ່ການ ປ່ຽນແປງການ ນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 1.2937% ໃນສົມຜົນ (4) ແລະ 1.5728% ໃນສົມຜົນ (5) ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງ ສະຖິຕິ 5% ແລະ 1%, ຕາມລຳດັບ. ສ່ວນຕົວປ່ຽນ ຜະລິດຕະພັນມວນລວມພາຍໃນປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າທີ່ແທ້ຈິງ $\ln(RGDP_{it})$ ຖ້າ $\ln(RGDP_{it})$ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະເຮັດ ໃຫ້ມີຜົນຕໍ່ການປ່ຽນແປງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງປະເທດ

ສະມາຊິກອາຊຽນເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 1.4489% ໃນສົມຜົນ (5) ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 1%. ສໍາລັບຕົວປ່ຽນໄລຍະທາງລະຫວ່າງ ປະເທດຄູ່ຄ້າ $\ln(D_{ij})$ ເມື່ອ $\ln(D_{ij})$ ມີການປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະເຮັດໃຫ້ມີຜົນຕໍ່ການປ່ຽນແປງການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າຂອງປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນຫຼຸດລົງປະມານ 1.4750 ສ່ວນຮ້ອຍໃນສົມຜົນ (5) ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 1% ແລະ ດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າທີ່ມີ NTMs (FI_{it}) ຖ້າ FI_{it} ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຫຼື ຫຼາຍກວ່າ 1 ມາດຕະການ ທີ່ແຕ່ລະປະເທດໄດ້ມີການກໍານົດຕໍ່ກັບຄູ່ຄ້າປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະເຮັດໃຫ້ມີຜົນຕໍ່ການປ່ຽນແປງການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າຂອງປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 0.0072% ໃນສົມຜົນ (4) ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 5% ຊຶ່ງບໍ່ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້. ສ່ວນປັດໄຈອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າພາຍໃຕ້ NTMs (CR_{it}), ອັດຕາພາສີສິນຄ້ານໍາເຂົ້າຂອງປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າກໍານົດຕໍ່ປະເທດທີ່ສົ່ງອອກ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນແມ່ນເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ແຕ່ບໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ (ເບິ່ງເອກະສານທ້າຍພາກຕາຕະລາງທີ 2 ແລະ 3).

4. ວິພາກຜົນ

ເນື່ອງຈາກວ່າການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໄດ້ນໍາເອົາບົດຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດຈາກຫຼາຍໆທ່ານທີ່ໄດ້ສຶກສາໃນໄລຍະຜ່ານມາມາເປັນບ່ອນອີງ ແລະ ເປັນແບບຢ່າງໃນການສ້າງເຄື່ອງມື ແລະ ເກັບກໍາຂໍ້ມູນເຮັດໃຫ້ບົດມີຄວາມສົມບູນດ້ານເນື້ອໃນ ເຊິ່ງຜົນຂອງການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ພົບວ່າ ປັດໄຈດ້ານປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າມີຊາຍແດນຮ່ວມກັນກັບປະເທດຄູ່ຄ້າ ແມ່ນມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບປະລິມານການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າຂອງປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າ, ເນື່ອງຈາກຖ້າປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າມີຊາຍແດນຕິດກັບປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກຈະເຮັດໃຫ້ການນໍາເຂົ້າຂອງປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນເພາະມີຄວາມສະດວກໃນການຂົນສົ່ງ ແລະ ສາມາດຫຼຸດຕົ້ນທຶນຂອງການຂົນສົ່ງໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ປັດໄຈມີຊາຍແດນຮ່ວມກັນຈຶ່ງເປັນປັດໄຈທີ່ສາມາດສົ່ງຜົນຕໍ່ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນກຸ່ມປະເທດ

ສະມາຊິກອາຊຽນ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຂອງ Akbar et al. (2013), Anne et al. (2008), ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການນໍາເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນ. ສ່ວນປັດໄຈຜະລິດຕະພັນມວນລວມພາຍໃນປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກ-ຜູ້ນໍາເຂົ້າທີ່ແທ້ຈິງ ແມ່ນມີຜົນກະທົບດ້ານບວກຕໍ່ກັບການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າຂອງປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າ, ເນື່ອງຈາກປັດໄຈດັ່ງກ່າວເປັນຕົວປ່ຽນທີ່ສະທ້ອນເຖິງກໍາລັງການຜະລິດ ທີ່ເຮັດໃຫ້ສາມາດຜະລິດສິນຄ້າໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ສິ່ງຜົນໃຫ້ປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າ ສາມາດສ້າງລາຍຮັບຈາກການຜະລິດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຊຶ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າ ມີກໍາລັງການຊື້ສິນຄ້າໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ສາມາດນໍາເຂົ້າໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ສິ່ງຜົນໃຫ້ປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກກໍສາມາດສົ່ງອອກມາໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ປັດໄຈຜະລິດຕະພັນມວນລວມພາຍໃນປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກ-ຜູ້ນໍາເຂົ້າທີ່ແທ້ຈິງ ຈຶ່ງເປັນປັດໄຈໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນສາມາດສົ່ງຜົນຕໍ່ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າຂອງກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຂອງ Anne et al. (2008) ແລະ Orawan (2010). ສໍາລັບປັດໄຈດ້ານໄລຍະທາງລະຫວ່າງປະເທດຄູ່ຄ້າ ແມ່ນມີຜົນກະທົບທາງດ້ານລົບຕໍ່ການນໍາເຂົ້າ ເນື່ອງຈາກໄລຍະທາງລະຫວ່າງປະເທດຖືວ່າເປັນຕົວປ່ຽນທາງພູມມິສາດ ສະທ້ອນເຖິງອຸປະສັກທາງການຄ້າລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ເປັນການເພີ່ມຕົ້ນທຶນໃນການຂົນສົ່ງ ເມື່ອໄລຍະທາງລະຫວ່າງປະເທດຍິ່ງຫ່າງກັນຫຼາຍເທົ່າໃດກໍ່ຍິ່ງສົ່ງຜົນໃຫ້ປະລິມານການນໍາເຂົ້າຫຼຸດລົງ. ດັ່ງນັ້ນ, ປັດໄຈໄລຍະທາງລະຫວ່າງປະເທດຈຶ່ງເປັນປັດໄຈທີ່ສາມາດສົ່ງຜົນຕໍ່ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນຫຼຸດລົງໄດ້ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຂອງ Akbar et al. (2013), Anne et al. (2008), ແຕ່ Mussa & Ramakrishna (2018) ແມ່ນມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ການສົ່ງອອກ. ສໍາລັບປັດໄຈສໍາຄັນຂອງການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ອີກປັດໄຈຄື: ດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າທີ່ມີ NTMs (FI_{it}) ແມ່ນມີການພົວພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າຂອງປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າ ເຊິ່ງບໍ່ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານ

ທີ່ໄດ້ກຳໜົດໄວ້. ເນື່ອງຈາກ FI_{it} ເປັນຕົວປ່ຽນທາງດ້ານນະໂຍບາຍທີ່ສະທ້ອນເຖິງອຸປະສັກທາງການຄ້າທີ່ມີຕໍ່ການນຳເຂົ້າລະຫວ່າງປະເທດ. ຖ້າປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າມີການກຳໜົດກົດລະບຽບ, ນິຕິກຳ, ມາດຕະການ, ຂໍ້ຈຳກັດ, ຂໍ້ບັງຄັບ, ກົດໝາຍ ແລະ ຂໍ້ກຳໜົດເື່ອນໄຂຕ່າງໆ ໃຫ້ກັບປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະເຮັດໃຫ້ສິນຄ້າທີ່ຈະນຳເຂົ້າມາຖ້າບໍ່ໄດ້ແກນມາດຕະຖານ ກໍ່ຈະມີການ ນຳເຂົ້າຫຼຸດລົງ, ແຕ່ຖ້າປະຕິບັດຕາມຂໍ້ຮຽກຮ້ອງດ້ານຄຸນນະພາບຕາມປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າກຳໜົດ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າເພີ່ມຄວາມຕ້ອງການໃນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ຫຼຸດການແຂ່ງຂັນຈາກປະເທດທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມ ດັ່ງໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ທີ່ພົບວ່າສິນຄ້າທີ່ມີການກຳໜົດ NTMs ຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ເປັນປະເທດທີ່ມີການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານຈາກປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນປະເທດສິງກະໂປ, ໄທ, ຟີລິບປິນ ແລະ ພະມ້າ ຕາມລຳດັບ. ເຊິ່ງສາມາດນຳໄປສູ່ສ່ວນແບ່ງຕະຫຼາດທີ່ສູງຂຶ້ນສຳລັບປະເທດທີ່ລົງທຶນເພື່ອປະຕິບັດຕາມ ເຮັດໃຫ້ການນຳເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ປັດໄຈ FI_{it} ຈຶ່ງເປັນປັດໄຈທີ່ສາມາດສົ່ງຜົນຕໍ່ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ຂອງກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນໄດ້ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຂອງ Ghodsi (2018) ທີ່ພົບວ່າ ການບັງຄັບໃຊ້ TBTs ມີຜົນກະທົບດ້ານບວກຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ, ເຊັ່ນດຽວກັບ Nogue et al. (1989) ໄດ້ພົບວ່າຫຼາຍກວ່າ 34% ແມ່ນສິ່ງຜົນຕໍ່ການນຳເຂົ້າຈາກປະເທດກຳລັງພັດທະນາ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງສັງເກດເຫັນວ່າຍັງມີຫຼາຍມາດຕະການປະເພດອື່ນໆຂອງ NTMs ທີ່ຍັງຖືກນຳໃຊ້ໜ້ອຍ ແລະ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສ່ວນແບ່ງຂອງການຄ້າ. ການນຳໃຊ້ NTMs ຈະແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະບັນດາປະເທດ ແລະ ແຕ່ລະຂະແໜງການ ກໍ່ແຕກຕ່າງກັນຂຶ້ນກັບການກຳໜົດຂອງແຕ່ລະປະເທດ. ແຕ່ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຂອງ Anne et al. (2008); Kareem ແລະ Rau (2018) ແລະ Orawan (2010) ແມ່ນພົບວ່າ NTMs ມີຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ການສົ່ງອອກ. ສຳລັບຜົນການສຶກສາໃນປັດໄຈດ້ານອັດຕາການຄຸ້ມຄອງການນຳເຂົ້າ

ສິນຄ້າພາຍໃຕ້ NTMs, ອັດຕາພາສີສິນຄ້ານຳເຂົ້າຂອງປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນແມ່ນເປັນປັດໄຈທີ່ບໍ່ສາມາດສົ່ງຜົນຕໍ່ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນໄດ້.

5. ສະຫຼຸບ

ສ່ວນແບ່ງຕະຫຼາດ ໃນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນກຸ່ມປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນໃນປີ 2019 ແມ່ນ 21.5% ຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດຂອງອາຊຽນ ແລະ ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງປະເທດສິງກະໂປແມ່ນມີຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດເທົ່າກັບ 26.1% ຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດພາຍໃນກຸ່ມອາຊຽນ, ຕາມດ້ວຍປະເທດມາເລເຊຍ ຊຶ່ງມີສັດສ່ວນຂອງການນຳເຂົ້າເທົ່າກັບ 16.5%. ໃນຂະນະທີ່ການນຳເຂົ້າຂອງບຣູໄນ, ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ ແມ່ນມີຂະໜາດນ້ອຍໃນສັດສ່ວນ 0.5%, 1.2% ແລະ 2.5% ຕາມລຳດັບຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າທັງໝົດພາຍໃນກຸ່ມອາຊຽນ. ພ້ອມນີ້, ລາຍການສິນຄ້າທີ່ມີການນຳເຂົ້າຫຼາຍທີ່ສຸດພາຍໃນ 10 ປະເທດອາຊຽນໃນປີ 2019 ແມ່ນມີການນຳເຂົ້າສິນຄ້າລະຫັດ 27HS ກວມເອົາ 21.8%, ຮອງລົງມາລະຫັດ 85 HS ກວມເອົາ 21.7% ແລະ ລະຫັດ 84 HS ກວມເອົາ 9.4% ທຽບໃສ່ 10 ລາຍການສິນຄ້າທີ່ມີການນຳເຂົ້າຫຼາຍສຸດພາຍໃນ 10 ປະເທດສະມາຊິກ.

ຕົວຊີ້ວັດດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າທັງໝົດທີ່ມີການນຳເຂົ້າຂອງແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ແມ່ນເຫັນວ່າ ທຸກປະເທດໄດ້ມີການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກປະເທດສິງກະໂປເປັນອັນດັບ 1 ເພາະຖືເປັນສິນຄ້າທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ປອດໄພມີຢ່າງໜ້ອຍ 1 NTMs, ຮອງມາແມ່ນສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກປະເທດໄທ ແລະ ປະເທດຟີລິບປິນ. ສ່ວນອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າສຳລັບການນຳເຂົ້າຂອງແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນແມ່ນເຫັນວ່າ ສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກປະເທດໄທແມ່ນໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຈາກ NTMs ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ລາຍການ. ຮອງມາແມ່ນສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກປະເທດຟີລິບປິນ ແລະ ພະມ້າ. ແລະ ພົບວ່າ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າສຳລັບການນຳເຂົ້າແມ່ນປະເຊີນກັບ

ອັດຕາການເກີດ NTMs ສູງກວ່າດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າມາ, ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມາດຕະການມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະເນັ້ນໄປທີ່ສິນຄ້າທີ່ມີການຄ້າຂາຍກັນຫຼາຍ ແລະ ເມື່ອທຽບກັນທັງ 10 ປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນເຫັນວ່າ ປະເທດສິງກະໂປ ມີການນຳເຂົ້າກັບທຸກປະເທດ ແລະ ສິນຄ້າທີ່ນຳເຂົ້າທີ່ມີ NTMs ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ມາດຕະການ ໂດຍມີດັດຊະນີຄວາມຖີ່ ແລະ ອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສູງທີ່ສຸດໃນປີ 2014-2019, ຖັດມາແມ່ນພະມ້າ ໂດຍບໍ່ມີການນຳເຂົ້າຈາກຫວຽດນາມ ແລະ ປະເທດໄທນັບແຕ່ປີ 2017 ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການວິເຄາະແມ່ນເຫັນວ່າ ປະເທດຜູ້ນຳເຂົ້າມີຊາຍແດນຕິດກັບປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກ, ຜະລິດຕະພັນມວນລວມພາຍໃນປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກ ແລະ ຜູ້ນຳເຂົ້າທີ່ແທ້ຈິງ ມີຜົນກະທົບທາງບວກ ສ່ວນຕົວປ່ຽນໄລຍະທາງລະຫວ່າງປະເທດຄູ່ຄ້າແມ່ນມີຜົນກະທົບທາງລົບ ໂດຍຜ່ານການທົດສອບໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 1% ແລະ ດັດຊະນີຄວາມຖີ່ຂອງສິນຄ້າທີ່ມີ NTMs ມີຜົນກະທົບທາງບວກ ໂດຍຜ່ານການທົດສອບໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 5% ທີ່ມີຜົນຕໍ່ມູນຄ່າການປ່ຽນແປງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ. ສ່ວນປັດໄຈອັດຕາການຄຸ້ມຄອງສິນຄ້າພາຍໃຕ້ NTMs ແມ່ນເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ກຳໜົດໄວ້ແຕ່ບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖະຕິ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ພວກຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າຂໍຮັບປະກັນ ແລະ ປະຕິບານຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ນຳມາວິເຄາະໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ. ໃນກໍລະນີມີການລະເມີດຮູບແບບໃດໜຶ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີຂໍຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມຜິດທັງໝົດ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

Akbar, M. I., Sadique, M. Z., & Khan, T. I. (2013). Impact of Trade Cost on Bangladesh's Trade a Gravity Model

Approach. Retrieved January 22, 2020, from <https://www.freit.org/WorkingPapers/Papers/TradePatterns/FREIT675.pdf>

Anne, C., Fontagne, L., & Mimouni, M. (2008). The Impact of Regulations on Agricultural Trade: Evidence from the SPS and TBT Agreements. *American Journal of Agricultural Economics APPENDICES, Agricultural and Applied Economics Association*, vol. 90(2), pages 1-7.

Baghdadi, L., Kheder, S. B., & Aroui, H. (2019). Impact of Non-Tariff Measures on Firms in Tunisia. *Rev Dev Econ* : 1–18.

Cadot, O., Malouche, M., & Saez, S. (2012). Streamlining Non-Tariff Measures: A Toolkit for Policy Makers. Washington, DC: The World Bank.

Carrère, C., & De Melo, J. (2011). Notes on Detecting the Effects of Non-Tariff Measures. *Journal of Economic Integration*, 26(1), 136–168.

De Melo, J. D., & Nicita, A. (2018). Non-Tariff Measures: Data and Quantitative Tools of Analysis. In *The Unseen Impact of Non-Tariff Measures: Insights from a new database*.

Egger, P., Francois, J., Manchin, M., & Nelson, D. (2015). Non-Tariff Barriers, Integration and the Transatlantic Economy. *Economic Policy*, 30(83), 539–584.

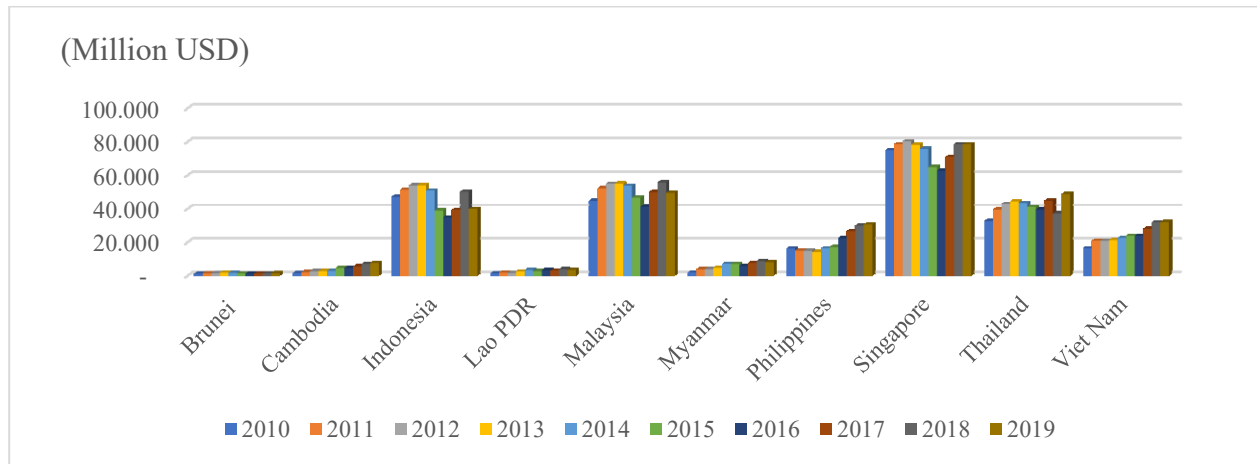
Essaji, A. (2008). Technical Regulations and Specialization in International Trade. *Journal of International Economics*, 76(2), pp.166–76.

Ghodsi, M. (2018). The impact of Chinese technical barriers to trade on its manufacturing imports. FIW Working Paper, No. 186, FIW - Research Centre International Economics, Vienna.

Hoekman, B., & Nicita, A. (2008). Trade Policy, Trade Costs and Developing Country Trade. Policy Research Working Paper, No. 4797.

- Hoekman, B., & Nicita, A. (2017). Non-tariff Measures and Trade Facilitation: WTO Disciplines and Policy space for Development, in Non-Tariff Measures: Economic Assessment and Policy Options for Development. United Nations Publication.
- ITC. (2020). Trade statistics for international business development. Retrieved May 17, 2020, from <https://www.trademap.org/Index.aspx>
- Kareem, O. I., & Rau, M. L. (2018). Market Access for Africa's Fruits and Vegetables Exports in the European Union: Evidence from Sanitary and Phytosanitary Measures. Chapter 10 in Non -Tariff Measures: Economic Assessment and Policy Options for Development, UNCTAD. Pages 327.
- Kee, H. L., Nicita, A., & Olarreaga, M. (2009). Estimating Trade Restrictiveness Indices, *Economic Journal*, 119, 172-199.
- Lamy, P. (2014). The World Trade Organization: New Issues, New Challenges, Policy Paper, No. 117, Jacques Delors Institute.
- Mussa, B. M., & Ramakrishna, G. (2018). Impact of Trade Costs on Export Performance of Ethiopia a PPML Panel Gravity Equation approach. Retrieved January 17, 2020, from <https://eeact.org/sites/default/files/forms/impact%20of%20trade%20costs%20on%20export.pdf>
- Nogues, J., Olechowski, A., & Winters, L. A. (1989). The extent of Non-Tariff Barriers to Industrial Countries' imports. MPRA Paper No. 87378. Retrieved January 20, 2020, from https://mpra.ub.uni-muenchen.de/87378/1/MPRA_paper_87378.Pdf
- Orawan, N. (2010). The impact of Non-Tariff Measures on Thai Fishery Exports. Thailand: University of Agriculture.
- Thilmany, D. D., & Barrett, C. B. (1997). Regulatory Barriers in an Integrating World Food Market. *Review of Agricultural Economics*, 19, 91–107. <https://doi.org/10.2307/1349680>.
- UNCTAD. (2013). Non-Tariff Measures to Trade: Economic and Policy Issues for Developing Countries. New York and Geneva: United Nations.
- UNCTAD. (2017). Non-Tariff Measures: Economic Assessment and Policy Options for Development. New York and Geneva: United Nations. DITC/TAB/2017/2. Retrieved January 10, 2020, from <http://wtochairs.org/sites/default/files/Comparative%20Advantage%20and%20the%20Uneven%20Effects%20of%20Non-Tariffs%20Measures.pdf#page=13>
- UNCTAD, & World Bank. (2018). The Unseen Impact of Non-Tariff Measures: Insights from a new database.
- UNCTAD. (2020). Trains NTMs Database. Retrieved May 9, 2020, from <https://trainsonline.unctad.org/>
- WTO. (2012). World Trade Report 2012: Trade and Public Policies: A Closer Look at Non-tariff Measures in the 21st Century. Geneva: WTO.
- Xiong, B., & Beghin, J. (2014). Disentangling Demand-Enhancing and Trade-cost Effects of Maximum Residue Regulations. *Economic Inquiry*, 52(3), pp.1190–1203.

ຮູບພາບທີ 1 : ສະແດງມູນຄ່າການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ, ປີ 2010-2019

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ASEANSecretariat, 2020

ຕາຕະລາງທີ 2 : ຜົນການຄາດປະມານດ້ວຍວິທີ Fixed Effect ໃນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ (ກໍລະນີມີ ຕົວປ່ຽນ FI)

Variable	Coef	Std.Err	t	P > t
Ln(RGDP _{it})	0.550095	0.806118	0.68	0.495
Ln(RGDP _{jt})	1.293765	0.663627	1.95	0.052**
Ln(D _{ij})	-0.395860	11.79692	-0.03	0.973
Tarif _{it}	-0.186096	0.130096	-1.43	0.153
Ln(RER _t)	-0.033472	0.026343	-1.27	0.205
DBT _{ij}	2.527568	0.810111	3.12	0.002***
FI _{it}	0.007251	0.003576	2.03	0.043**
_cons	-29.66195	87.53489	-0.34	0.735

R-sq = 0.3478

Prob > F = 0.0000

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜົນການທົດສອບຈາກໂປຼແກຼມ Stata 15, 2022

ຕາຕະລາງທີ 3 : ຜົນການຄາດປະມານດ້ວຍວິທີ Random Effect ໃນການນຳເຂົ້າສິນຄ້າພາຍໃນປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ (ກໍລະນີມີ ຕົວປ່ຽນ CR)

Variable	Coef	Std.Err	t	P > t
Ln(RGDP _{it})	1.448905	0.1222601	11.85	0.000***
Ln(RGDP _{jt})	1.572809	0.1181733	13.31	0.000***
Ln(D _{ij})	-1.475007	0.4162036	-3.54	0.000***
Tarif _{it}	-0.0497163	0.1039337	-0.48	0.632
Ln(RER _t)	-0.0004248	0.0038561	-0.11	0.912
DBT _{ij}	1.100296	0.4058847	2.71	0.007***
CR _{it}	-0.0009784	0.0019412	-0.50	0.614
_cons	-52.38173	4.949759	-10.58	0.000

R-sq = 0.7536

Prob > F = 0.0000

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຜົນການທົດສອບຈາກໂປຼແກຼມ Stata15, 2022